

## Rapport Statusvurdering

Kommune: Fosnes

Fylke: Nord-Trøndelag

Dato: 18.12.2013

Deltakere:

Rolle:	Navn:
Ordfører	Bjørg Tingstad
Rådmann	Rønnaug Aaring
Utviklingskonsulent	Kjell Ivar Tranås
Frivillighetsrepresentant	
Næringslivsrepresentant	
Distriktssenterets representant	Gunnar Winther
Fylkeskommunens representant	Jorunn Braseth
Forsker	Håkon Sivertsen, TFoU

## Del 2: Statusvurdering - Offentlig

(max 2 sider foruten tabellen)

### Oppsummering av utfordringene

(Forskernes bearbeidelse og systematisering av data)

	Gode på	Utfordringer	Planer/tiltak	Skala score
Ledelse	Kommunikasjon med innbyggere. Organisasjonsendring . Mobilisering av innbyggere.	Nasjonale rammevilkår for landbruket. Involvere næringslivet. Felles politiske målsettinger.	Forankre ideer/ideologi om å bo og drive i distriktskommune .	
Kompetanse	Etterutdanning. Flink til å endre organisasjonen etter behov. Bra tilgang på utviklingskompetanse gjennom utviklingskontoret i Midtre Namdal og dets kontaktnett.	Manglende formalkompetanse i ledergruppen, spesielt på planleggings.	Sikre lovpålagte krav om kompetanse. Øke formalkompetans e gjennom etterutdanning.	
Økonomi	Få til mye ut av lite.	Tilgang på midler til å få gjennomført store infrastrukturprosjekter som er viktig for innbyggere og næringsliv. Midler til mindre utviklingstiltak.		
Tid og energi	Mobilisering. Har gode ildsjeler.	Mange gode ideer. For lite gjennomføringskapasitet . Bli bedre på å synliggjøre og hedre ildsjelene.		
Kultur	God kultur for at utvikling skal få skje. Endret positivt de siste 20 år. Gode på å være positive i	Mangler miljø for næringsutvikling.		

	mobiliseringsarbeidet . Ref jøabruprosjektet.	Få folk til å ta tak selv fremfor å klage på kommunen.		
Utviklingskapasitet	--	--	--	

## Utviklingsledelse

### Våre vurderinger

Kommunen har gode erfaringer med innbyggerengasjement, dugnad og mobilisering. Mye tyder på at innbyggerne trives – det er høy deltakelse i kulturtilbud og andre fritidstilbud. Det er etablert sykkeløyper og gjestehavn. Flerbrukshall er på trappene og dette kan bli et viktig samlingssted i kommunen, spesielt for Jøa. Avstand er en utfordring i kommunen.

Det er viktig for kommunen å informere om det som foregår. Det finnes ikke ungdomsråd, og dette henger mye sammen med at ungdommene flytter på hybel når de skal gå videregående skole. Julearrangementet samt festivaler/martnan er naturlige samlingspunkt for ungdom som er heime i ferier, og kommunen er delaktig på noe av dette.

Næringsliv blir ikke trukket fram som drivere av utviklingsarbeid. Landbruk er den viktigste næringsvegen og dette gir ingen store næringsaktører som kan dra utviklingsprosjekter.

Folkemøter blir nevnt som en måte å kommunisere og mobiliseres på, men samtidig gir det utfordringer med ideer som spilles opp og forventninger som skapes og ikke kan innfris av kommunen. Det politiske miljøet trekker gjerne i ulike retninger mtp samfunnsutvikling.

## Utviklingskompetanse

### Våre vurderinger

Kommunen uttrykker at det har vært utfordrende å drive kommuneplanarbeidet uten tilstrekkelig kompetanse på området. De ønsker seg bedre kompetanse på planlegging. Dette er også kompetanse som kan benyttes i større infrastrukturprosjekter som kommunen trenger for å tilby gode løsninger til næringsliv – bredbånd, mobildekning og gode veger.

Kommunen kanalisere utviklingsarbeid til utviklingskontoret for Midtre Namdal, et samarbeid mellom Overhalla, Namsos, Namdalseid og Fosnes. Dette kan ha mange fordeler med tanke på kompetansetilgang. Samtidig kan det gi utfordringer da Fosnes er den minste kommunen i samarbeidet, samt ikke har en like tydelig næringsprofil som Namsos og Overhalla. Landbrukskompetansen og –oppgavene er også lokalisert til Namdalseid.

Det er et godt miljø i landbruket, mens det savnes et tydelig næringsmiljø eller i kommunen.

## Utviklingsøkonomi

### Våre vurderinger

Kommunen uttrykker stor takknemlighet for de midlene småkommuneprogrammet har gitt, og begrunner dette med at det har vært midler som har vært viktige for å få i gang flere oppgaver man ellers ikke har kunne ha prioritert. Slike midler, selv om de er små, er viktige for små kommuner.

Ellers er det behov for store summer for å realisere infrastrukturprosjekter.

Næringslivet bidrar etter beste evne men det bli likevel minimalt pga størrelsen på bedriftene er små. Strategi for næringsutvikling ble ikke utdypet i møtet.

## **Tid**

### *Våre vurderinger*

Tid og energi henger for kommuneorganisasjonens del sammen med økonomi. For kommunene generelt er det godt med mobiliseringsvilje på Salsnes og Jøa. Oppmøte på folkemøter og andre felles fora er bra. Kommunene kan bli bedre på å støtte opp om ildsjeler og energier i lokalsamfunnene for å gjøre dem selvgående i større grad. Frivilligheten anses som viktig i kommunen, men det ble ikke trukket frem konkrete organisasjoner/miljøer som representerte en utviklingskraft over tid.

## **Utviklingskultur**

### *Våre vurderinger*

Kultur for å drive samfunnsutvikling og tenke nye tanker har endret seg i positiv retning de siste 20 år. Det har vært en tradisjonell bondekultur hvor nye næringer og gründervirksomhet ikke har vært fremtredende. I dag står landbruket for 16% av sysselsettingen og landbruksmiljøet beskrives som godt.

Det er mange ideer som kommer fra innbyggerne, og kommunen forsøker å få dem til å ta tak selv, fremfor at kommunen skal være den som gjennomfører ideer.

Gjennom bruprojektet har det vært bred mobilisering, noe som tyder på at det er vilje til å stå sammen om fellesprosjekter. Det vil kommunen får prøvd seg på fremover hvor det sannsynligvis skal bygges en flerbrukshall.

Utenfra sies det at «på Jøa er de driftige».

## **Utviklingskapasitet**

### *Våre avsluttende vurderinger*

Utviklingskapasiteten i kommunen består av menneskene i kommunen som gjerne benyttes som en tids- og arbeidsressurs, kommuneledelsen som tar strategiske valg, innkjøp av kompetanse dersom denne ikke finnes og dette på tross av lite tilgjengelige midler. Det ser ut til å vær et godt samhold i kommunen/tettstedene, men at det ikke er en tydelig strategi på samfunnsutvikling de kan støtte seg til. Innbyggerne har mange ideer, men kommunen kan ikke ta tak i alle ideene, men finne løsninger som gjør innbyggerne bedre i stand selv til å utføre prosjekter uten kommunens involvering. Kommunens fokus er på sikre lovpålagte tjenester, noe som er utfordrende nok i distriktet. Utviklingskontoret representerer nettverk og faglig miljø, men det kommer ikke frem om Fosnes får «sin del» av denne ressursen. Styrken til kommuneorganisasjonen er at den er lærevillig og lett å endre.

